

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych

Data posiedzenia: 26 maja 2009 r.

Nr posiedzenia: 65

Posiedzeniu przewodniczył: senator Leon Kieres – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Spotkanie z ambasadorem Palestyny w Polsce Khaledem Naefem Ghazalem Soufanem.
  2. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat bieżącej sytuacji na Bliskim Wschodzie.

- W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Grzegorz Czelej, Maciej Grubski, Witold Idczak, Paweł Klimowicz, Janusz Rachoń,
- zaproszeni goście:
- Ambasada Palestyny w Polsce:
    - ambasador Palestyny w Polsce J.E. Khaled Naef Ghazal Soufan,
    - doradca ambasadora, tłumacz Maged Sahly,
  - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
    - podsekretarz stanu Jacek Najder,
    - radca ministra w Departamencie Afryki i Bliskiego Wschodu Witold Śmidowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 W swoim wystąpieniu ambasador Palestyny w Polsce J.E. Khaled Naef Ghazal Soufan nakreślił tło i bieżącą sytuację polityczną Lewantu. Podkreślając kluczową rolę Stanów Zjednoczonych i Kwartetu w procesie pokojowym na Bliskim Wschodzie, ambasador przedstawił katalog wizyt ważnych dla rozwoju procesu i wyniki ostatnich rozmów premiera Izraela Benjamina Netanyahu i premiera Autonomii Palestyńskiej Mahmuda Abbasa z prezydentem Barackiem Obamą. Następnie zapoznał uczestników posiedzenia z izraelskim punktem widzenia na proces pokojowy i powstanie niepodległego państwa palestyńskiego, opartym na realizacji działań na trzech głównych poziomach: politycznym, bezpieczeństwa i ekonomicznym. Z kolei amerykańska wizja zakłada oprócz wznowienia negocjacji powstrzymanie agresywnych działań Iranu. Powstanie dwóch niepodległych państw jest zwieńczeniem procesu pokojowego, z uwzględnieniem zachowania bezpieczeństwa dla Izraela i zachowania integralności terytorialnej dla Palestyny. Stanowisko palestyńskie zakłada natychmiastowe powstrzymanie osadnictwa na Zachodnim Brzegu oraz wysiedlania arabskich mieszkańców z Jerozolimy, jak również niszczenia tam obiektów islamskiej kultury i religii. Realizacja założeń „mapy drogowej” i ostatnich postanowień Kwartetu, a w rezultacie uznanie niepodległego państwa palestyńskiego warunkuje pokój na

Bliskim Wschodzie. Żadne ekstremizmy po obu stronach nie przysłużą się pokojowemu rozwiązaniu konfliktu. Ambasador omówił również założenia arabskiej inicjatywy pokojowej, zakładającej wycofanie Izraela do granic z 1967 r. oraz utworzenie niepodległego państwa palestyńskiego. Państwa arabskie deklarują ze swojej strony uznanie Izraela i pełną normalizację stosunków. Niezwykle pozytywnie ambasador Soufan ocenił rolę UE oraz Polski w działaniach na rzecz pokoju w tym regionie. Pomimo dobrych stosunków z Izraela z Polską opowiada się ona stale i zdecydowanie za powrotem do negocjacji i utworzeniem państwa palestyńskiego.

Podsekretarz stanu w MSZ Jacek Najder przypomniał historię stosunków dyplomatycznych między Polską i Palestyną. Przypomniał również o wewnątrzpalestyńskim konflikcie niepozwalającym na prowadzenie negocjacji i utrudniającym jakiekolwiek porozumienie. Niejednoznaczny jest również stosunek państw arabskich do konfliktu na Bliskim Wschodzie, co uwidoczniło się podczas ostatniego Szczytu Państw Arabskich w Kuwejcie. By pomoc UE, przejawiająca się zarówno w pracach Kwartetu, jak i działaniach poszczególnych państw członkowskich (w tym Polski) była skuteczna, pełna współpraca strony palestyńskiej i państw arabskich wydaje się koniecznością.

Senatorowie Janusz Rachoń, Maciej Grubski i Grzegorz Czelej poruszali w dyskusji zarówno kwestie związane z gospodarką przysłego państwa palestyńskiego, zasobami wody w regionie, przyszłością polityczną OWP, jak i wymianą naukową.

W odpowiedzi ambasador Soufan poinformował, że w ramach wymiany przebywa obecnie w Polsce ok. 800 studentów palestyńskich, z czego część na koszt własny. Odnosząc się do zagadnień politycznych i gospodarczych, przypomniał, że Palestyna jest gospodarczo uzależniona od Izraela, podobnie jak w dziedzinie gospodarki wodnej. Przyszłe niepodległe państwo palestyńskie będzie mieć szansę na dywersyfikację kontaktów gospodarczych, powiększając grono partnerów o Egipt czy UE. Nawiązując do historii OWP i konfliktu na linii Fatah – Hamas, ambasador przypomniał o związkach Hamasu z Braćmi Muzułmańskimi i znaczącymi różnicami programowymi obu organizacji. Podczas gdy Fatah prezentuje program o charakterze narodowo-politycznym, Hamas ma program stricte religijny, zmierzający do utworzenia Islamskiego Księstwa Gazy, dlatego też dialog wewnątrzpalestyński jest mocno utrudniony. Niemniej jednak władze Autonomii podejmą wszelkie wysiłki, by proces pokojowy mógł być kontynuowany.

Ambasador Soufan wyraził wdzięczność senackiej Komisji Spraw Zagranicznych za możliwość zaprezentowania na forum parlamentarnym palestyńskiej racji stanu. Przewodniczący komisji Leon Kieres ponowił zaproszenie dla Ambasady Palestyny i podkreślił zainteresowanie komisji rozwojem procesu pokojowego.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.